

Gij Saeh Dajndaem Luzliengz

六良农事

□ Vangz Haijyen sij Vangz Gyanghmyauz hoiz

黄海燕 著 王江苗 译

Yaek ndaem gijmaz, cix cingj cien’ gya daeuj cazyawj diuyenz. Bouxboux cungj doengzeiq ndaem gomak baihnamz ndei gai haenx. Lumjbaenz doengh gij makleiz、makgam、makgaivaiz、maknganx、makgyoij, mbangj dieg auu daeuj ndaem haeux–yangzcid、byaekbohliz Yidali caeuq gij byaek aen geiqciet de, laj gofaex langh ciengx bit gaeq, guhbaenz diuz lienh canjnieb dajndaem dajciengx youzangq gaicawx miz caez.

“Nungzcangz Gyaranz Haj Ndei” gig vaiq youq Mbanjluzliengz venjbaiz laebbaenz lo. Hai aen nungzcangz neix muzbyauh dwg auu hongreih hongnaz guh giekdaj, gag miz yiengh dajndaem dajciengx, auu dajndaem dajciengx lajmbanj guh gingjgyaeu caeuq gij swyenz vanzging dajndaem dajciengx, daezhawj hekyouz dieg nungzcangz cunghab nungzyez youqlag yawjgingj、youzangq, miz dieg ninz、yawj gingjgyaeu、mbaet mak mbaet byaek、youqgyaj doengh yiengh gag miz daegsaek de.

Bi daih’it, gvak reih cawz rum, dajndaem. Neix dwg bi ceiq dwgrengz ndeu. Ndaem dieg baenzneix gvangq, yaek naemj daengz haujlai saehcingz. Doengh aen dwkraemx ndaw naz gyaeuj reih yaek auu miz, diuzroen haeujoq Mbanjluzliengz yaek auu mbe’ gvangq, mizmbangj yaek auu gaij roen, gaij roen couh deng ciemqyungh diegreih, ciemqyungh diegreih couh deng boizcienz. Raemx dwg aen vwndiz hung ndeu. Daengx aen Mbanjluzliengz, gij raemxgwn raemxyungh, cungj dwg yungh gij raemx ndaw cingj laeg baihnaj ranz, aenloek caeuq doengj riuj, yienghyiengh cungj daengx youq ciuhgonq. Mandwngh daezgonq song bi daeuj daengz dieg, hix dwg daezok auu cang suijgvanj, hoeng vunzmbanj mbouj nyienh guh, naeuz mbouj miz geijlai boux vunz youq ranz, gaej bae saisaengq ngaenz. Mbanjluzliengz diegyouq gyawj rogsingz, hoeng diuzguenj swlaizsuij cungj mbouj bu daengz, dingq hwnjdaeuj mizdi geizheih. Livaz mbouj yaemhywx saek di bae ceng’ auu cwngcwz ikleih fuzrex, ndaw mbanj ranzranz caiq ok mbangj di cienz, Mbanjluzliengz dauqdaej ndaej yungh swlaizsuij lo.

Raemx gaijgez lo, roen hix yaek auu coih. Caj doengh gij saeh neix guh baenz caez, gomiuz senq couh sangvid, ngiengxgyaeuj bae ciuq nditrongh caeuq coux raemxraiz.

Bi daihngeih haicin, gomak sup gij fwi raemx Dahcwngzgzyangh hwnzngeonz geujfoedfoed de, ndaw mbawoiq gwnz nyefaex gaenq hai di vamoq.

Bi daihsam, gomak maj rim ndoi rim bya va mak hai hoenghwdhwd. Saekhoengz、saekhenj、saekhau、saekhoengzmaeq, dajcang geh lueg gwnz ndoi Mbanjluzliengz. Bouxlaux daiq lwgnyez, boux–coz sam haj boux guhdoih, byaij ok douranz, youq laj va mak ndonj bae ndonj dauq. Valeiz hau, vadauz hoengz, Mbanjluzliengz lumjnaeuz baez daih’it, baenzneix gyaundeiz maevvunz.

Doengh boux louzhen youq Mbanjluzliengz,

关于种什么，是请了专家来考察调研的。一致通过种上南方热门果种。比如桂花梨、沃柑、芒果、龙眼、荔枝、番桃等，一部分地用来种糯玉米、意大利生菜和其他应季菜蔬，果树下放养鸡鸭，形成一条全面的农业旅游消费产业链。

“五良家庭农场”很快在六良屯挂牌成立了。经营目标是以农事活动为基础，以农业生产经营为特色，利用农业景观和农业自然环境，为游客提供住宿、观赏、采摘、度假等独具特色的现代农业休闲观光、旅游的综合农场。

第一年，锄地，下种。这是最艰难的一年。这么大规模的种植，要考虑的事情很多。田间地头的灌溉装置要有，进出六良屯的路得扩大，有些要改道，改道就得占用土地，占用土地就涉及赔偿。水的问题是个大问题。整个六良屯，人畜饮用的水，都来自各家屋前的深井，轱辘和吊桶，一切都还停留在原始状态。曼登提前进场的两年，也是提出要安装水管的，可村里人不同意，说没几个人在家，何必浪费那个钱。六良屯地处城区附近，却连自来水管都没铺到，听起来有点离谱。丽华果断去争取优惠政策的扶持，村里每家再出一部分钱，六良屯总算用上了自来水。

水的问题解决了，路得修起来。等把这些事情做好，果苗已在地里昂起脑袋，笑迎阳光和雨露。

第二年开春，果树吸纳了日夜蒸腾缭绕的澄江河水

的精华，枝头的嫩绿里已夹零星小花。

第三年，漫山遍野的果树迎来花期。红的、黄的、白的、粉的花，装饰了六良屯的大小坡谷。大人们带上小孩，年轻人三五一群，涌出家门，在花间穿梭。梨花白，桃花粉，六良屯好像第一次，长得这么动人。

留守在六良屯的人，那些不愿意出远门，或出不了远门的人，成了五良家庭农场的职工，她们在园子里给果树施肥、给果子套袋，等到收获的季节，就把果摘下来，装上车，让六良屯的水果一车车往城里拉。每到结算工钱的日子，村里那棵大榕树下特别热闹，丽华、曼登给工人们发工资，看着乡亲们眯着眼，开心地捻着手里的钞票，两个人也觉得心里快乐着。

三

我是跟着抖音来到五良家庭农场的，那时是三月，万物勃发。丽华的抖音直播镜头下，是各色盛开的花，成群的蜜蜂在花丛里飞舞……

我从城里驱车前来，先去位于澄江河岸上的梨园。梨树褐色的枝干和枝丫上，缀满了白色的梨花，一树一树的雪白，沿着江岸铺展。梨树下飘动的各色丝巾，像飞舞的彩蝶。这熟悉的场景，自然属于那些闻花而动的女人们。她们举着自拍杆，追着风跑，或三两个一伙，摆造型，把春天的信息，连同绽放的笑容，定格在镜头里。最快乐的要数那些小孩子，偷偷地从忙于拍照的大人身边溜开，伸长鼻子抵近低处的花枝，嗅嗅这朵，又闻闻那朵。他们捡起落在地上的花瓣，拿在手上摆弄着，不知嘴里说些什么。春风徐来，花瓣纷纷掉落，像是下了一场雪白的梨花雨。树下的欢呼声、笑声，此起彼伏。我也跟着欢呼，我是有多久没有过这样的忘情了。

丽华和曼登告诉我，梨树下摆放的一个个蜂箱，并不在规划内，是听了村民们的建议，临时增加的。村民们觉得，这么多的果树开花，不好好利用就相当于倒掉了很多蜂蜜。选择把蜂箱放在梨园，丽华说是综合考量了果园的地理分布，梨园正好在中心位置，蜜蜂采粉可以向周围辐射。一年夏冬两次的采蜜，直播还没结束，蜜糖就被预定完了。

doengh boux mbouj nyienh bae gizgyae, roxnaeuz mbouj ndaej bae gizgyae, baenz boux vunzhong Nungzcangz Gyaranz Haj Ndei, gyoengqde youq ndaw suen dwkbwnh ganq gomak、sonx daeh leix aenmak, caj daengz geiqciet ndaej sou mak, couh mbaet mak、cang ci, daeh baenz ci baenz ci mak Mbanjluzliengz haeu j ndaw singz bae. Daengz ngoenz suenq ngaenzhong, laj gorungz hung ndaw mbanj nauhyied dangqmaz, Livaz、Mandwngh fat ngaenzhong hawj gyoengq vunzhong, yawj gyoengq beixnuengx ranzmbanj riuhehe, angqvauvau geq gij ngaenz ndaw fwngz, song boux hix roxnyinh sim–angq raixcaix.

Sam

Gou dwg riengz doujyinh daeuj daengz Nungz–cangz Gyaranz Haj Ndei, seizhaenx dwg ndwensam, doenghgo maj hoenghhd. Livaz ndaw gingdouz doujyinh cigboq de, dwg vamoq angj hai gak saek gak yiengh, baenz bang baenz bang rwi youq ndaw cazva mbin bae mbin dauq……

Daj ndaw singz hai ci daeuj daengz le, sien bae ndaw suen goleiz youq henzhamq Dahcwngzgzyangh. Ganjfaex caeuq nyefaex goleiz saekhenjgeq, hai rim baenz duj baenz duj valeiz, baenz go baenz go faex hausaksak, riengz henzdah mbe bae. Laj goleiz diuz seicouz hoengzhoengz loegloeg mbinmiegmieg, lumj mbungqmbaj va mbinfifi. Doengh yiengh ciengzseiz raen neix, dangyienz dwg gyoengq mehmbwk raen va cix simmaez haenx gyaezmaij. Gyoengqde yaengx gaiq ganj gag ingjsiengq, buet doh suenmak, roxnaeuz song boux guhdoih, baij yienghcej, ingj gij gingjgyaeu seizcin, caeuq fajnaj riunymnyum. Gyoengq lwgnyez haenx ceiq angqyangz, swnh bouxlaux ingjsiengq nyaengq, gyoengqde laeglemx daj henzndang buet deuz, iet gyaeuj iet hoz depgyawj mup doengh dujva youq gwnz nye daemqdet haenx. Mupmup duj neix, nyouqnyouq duj de. Gyoengqde gip gij limqva loenq gwnznamh, gaem youq gwnz fwngz loengh guhcaemz, mbouj rox gyoengqde cingq gangj gijmaz. Rumzcineififi, limq valeiz hausak loenqbyoegbyoeg lumj doeksiet nei. Laj gofaex, sing hemqcoco、riuhaha, geijlai nauhyied. Gou hix gaenriengz angq hemq, gou cix geijlai nanz mbouj lumj seizneix angqyangz haeu jmaez lo.

Livaz caeuq Mandwngh naeuz gou nyi, laj goleiz cuengq aen dem aen siengrwi, mbouj dwg gaxgonq suenqveh, dwg dingq gij yigen vunzmbanj, laemzseiz guh. Vunzmbanj roxnyinh, baenzlai gomak hai va, mbouj yungh ndei dangq raix bae haujlai dangzrwi. Cuengq siengrwi haeu j ndaw suen makleiz bae, Livaz naeuz dwg gyroebhab ngeixnaemj gij diegdeih suenmak youq haenx, suen makleiz cingqngamj youq gizgyang, duzrwi ndaej mbin gvaq seiqhenz bae auu vafaenj. Bi ndeu seizhah seizdoeng ndaej auu song bae dangzrwi, cigboq lij caengz sat, dangzrwi gaenq dingh liux lo. (3)